

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 17C/261/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3114216731
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erik Kačmár
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2015:3114216731.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín v právnej veci navrhovateľa: TELERVIS PLUS a.s., so sídlom v Bratislave, ul. Staré Grúnty 7, IČO: 35717769, zastúpený JUDr. Alanom Strelákom, advokátom so sídlom v Bratislave, ul. Na vŕšku 12, proti odporcom: 1. W. W. ml., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Z., ul. Z. XX/XXX, 2. W. W., nar. XX.XX.E., trvale bytom Z., ul. Z. XX/XXX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcov: Všeobecná ochrana práv spotrebiteľov, so sídlom v Bratislave, Šafárikovo nám. 7, IČO: 42362962, zastúpený JUDr. Patrikom Podhorským, advokátom so sídlom v Bratislave, ul. Zámocká 36, o zaplatenie 327,50 eur s príslušenstvom a o zaplatenie zmluvnej pokuty, sudcom JUDr. Erikom Kačmárom, takto

rozhodol:

I. Odporcovia v 1. a 2. rade s ú p o v i n n í zaplatiť navrhovateľovi spoločne a nerozdielne sumu 187 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 137,50 eur od 07.07.2012 do zaplatenia.

II. Súd návrh vo zvyšnej časti z a m i e t a .

III. Žiadny z účastníkov n e m á p r á v o na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Okresnému súdu Trenčín bol dňa 21.07.2014 doručený návrh navrhovateľa, ktorým sa proti odporcom v 1. a 2. rade domáha, aby súd rozhodol o splnení povinnosti odporcov zaplatiť navrhovateľovi spoločne a nerozdielne sumu 327,50 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne z tejto sumy od 07.07.2012 do zaplatenia a zmluvnú pokutu vo výške 49,50 eur. V návrhu si navrhovateľ takisto uplatnil právo na náhradu trov konania. Tento návrh odôvodnil tým, že dňa 29.07.2011 s odporcami uzatvoril Zmluvu o úvere č. 320111754, podľa ktorej im poskytol úver vo výške 500 eur za odplatu vo výške 190 eur. Sumu 690 eur sa odporcovia zaviazali zaplatiť v trinástich mesačných splátkach, a to v prvých troch mesačných splátkach po 2,50 eur a v ďalších desiatich mesačných splátkach vo výške 68,25 eur. Prevzatie hotovosti odporcovia potvrdili podpisom zmluvy. Po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky má navrhovateľ právo žiadať vrátenie celej dlžnej sumy spolu s úrokmi. Odporcovia do dňa spísania návrhu uhradil celkovo 362,50 eur, pričom posledná suma vo výške 20 eur bola uhradená dňa 31.03.2013. Vzhľadom k tomu, že odporcovia riadne neplnili svoju povinnosť, navrhovateľ im oznámil stratu výhody splátok podľa § 53 ods.8 Občianskeho zákonníka. V oznámení o zosplatnení záväzku zo dňa 20.12.2012 oznámil odporcom, že celý dlh sa stal splatný ku dňu 06.07.2012. Po tomto zosplatnení odporcovia uhradili navrhovateľovi sumu 45 eur. Žalovaná suma 327,50 eur predstavuje rozdiel medzi poskytnutým úverom spolu s odplatom a uhradenými platbami odporcov. V zmysle bodu 3 Obchodných podmienok, ktoré sú súčasťou Zmluvy o úvere sú odporcovia povinní zaplatiť aj zmluvnú pokutu vo výške 3,30 % z istiny úveru. Vzhľadom k tomu, že istina úveru je 500 eur, zmluvná pokuta potom predstavuje sumu 16,50 eur za každý začatý kalendárny mesiac omeškania až do zaplatenia celkovej dlžnej sumy.

Odporcom bol návrh spolu s prílohami doručený dňa 04.12.2014. Odporcovia sa k veci písomne nevyjadrili.

V priebehu konania podaním zo dňa 16.09.2014 vstúpil do konania vedľajší účastník, a to na stranu odporcov. Vedľajší účastník je združenie pôsobiace na ochranu práv spotrebiteľov. Vedľajší účastník je v konaní zastúpený advokátom. Vstup vedľajšieho účastníka bol navrhovateľovi aj odporcom riadne oznámený. Vedľajší účastník dňa 19.12.2014 doručil súdu písomne vyjadrenie k návrhu, v ktorom uviedol, že z povahy postavenie účastníkov zmluvy uzavretej medzi účastníkmi je zrejmé, že sa jedná o spotrebiteľskú zmluvu, ktorá sa riadi režimom Občianskeho zákonníka. Úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov, pretože v zmluve absentujú obsahové náležitosti. Preto sú odporcovia povinní zaplatiť navrhovateľovi len sumu 137,50 eur, ktorá sa rovná nesplatennej časti istiny. Zmluvná pokuta, ktorú si navrhovateľ uplatňuje je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, pretože nebola individuálne dojednaná a je neprimerane vysoká.

Dňa 02.02.2015 bolo súdu doručené písomné vyjadrenie navrhovateľa, v ktorom poukázal na hromadný vstup vedľajšieho účastníka do konaní a na hromadnosť jeho vyjadrení, ktoré kopíruje, často aj bez toho, aby text vyjadrenia prispôbil danému prípadu. Tak je tomu aj v tomto prípade, nakoľko navrhovateľ nemá právneho predchodcu, nikdy svoju pohľadávku neodkúpil. Má za to, že vedľajší účastník vstúpil do konania nie za účelom chrániť odporcu a jeho práva, ale za účelom získať svoj prospech, náhradu trov. Poukázal aj na rozhodnutie Krajského súdu Banská Bystrica sp.zn. 17Co/91/2012 a navrhol, aby súd vedľajšiemu účastníkovi nepriznal právo na náhradu trov konania.

Na prejednanie veci samej súd nenariadil pojednávanie, pretože vo veci ide o drobný spor a podľa názoru súdu vo veci možno rozhodnúť bez pojednávania. Súd sa oboznámil s návrhom, zmluvou o úvere č. 320111754 zo dňa 29.07.2011, predžalobnými upomienkami zo dňa 02.03.2011 a oznámeniami o zosplatnení záväzku zo dňa 20.12.2012. Po tomto oboznámení sa s návrhom a listinnými dôkazmi súd zistil tento pre rozhodnutie o návrhu podstatný skutkový stav:

Navrhovateľ a odporcovia v 1. a 2. rade uzavreli dňa 29.07.2011 podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka zmluvu o úvere č. 320111754, ďalej len „zmluva o úvere“, na základe ktorej bol navrhovateľ povinný poskytnúť odporcom spoločne a nerozdielne úver vo výške 500 eur. Úver bol poskytnutý za odplatu vo výške 190 eur. Odporcovia v 1. a 2. rade podpismi potvrdili prevzatie istiny a zaviazali sa vrátiť istinu s odplatom podľa podmienok uvedených v zmluve o úvere, a to zaplatením v trinástich mesačných splátkach. V prvých troch mesačných splátkach po 2,50 eur a v ďalších desiatich mesačných splátkach vo výške 68,25 eur. Prvá splátka je splatná 10. deň po uzatvorení zmluvy a každá ďalšia je splatná 30. deň po splatnosti predchádzajúcej splátky. V Zmluve bola uvedená aj priemerná RPMN vo výške 46,56 % za trinásť mesiacov. V zmluve o úvere nie je uvedený údaj o RPMN. Na rubovej strane zmluvy o úvere, v časti obchodných podmienok je všeobecne uvedené, že RPMN činí pri splatnosti úveru na 7 mesiacov / 66,19 %, 13 mesiacov / 67,70 %.

Podľa § 52 ods. 1, ods.2, ods.3, ods.4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 písm.k/ Občianskeho zákonníka za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku,

Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 1 ods.1, ods.2 zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy o úvere, ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“, tento zákon upravuje práva a povinnosti súvisiace s poskytovaním spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa. Spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 9 ods.2 písm. f/, j/, m/ zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti: dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov, súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,

Podľa § 11 ods. 1 písm.a/ zákona o spotrebiteľských úveroch poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1.

Podľa § 365 ods.1 Obchodného zákonníka dlžník je v omeškaní, ak nesplní riadne a včas svoj záväzok, a to až do doby poskytnutia riadneho plnenia alebo do doby, keď záväzok zanikne iným spôsobom.

Podľa § 369 ods.1 Obchodného zákonníka v znení účinnom do 31.01.2013, ak je dlžník v omeškaní so splnením peňažného záväzku alebo jeho časti, je povinný platiť z nezaplatenej sumy úroky z omeškania dohodnuté v zmluve. Ak úroky z omeškania neboli dohodnuté, dlžník je povinný platiť úroky z omeškania podľa predpisov občianskeho práva. Ak záväzok vznikol zo spotrebiteľskej zmluvy a dlžníkom je spotrebiteľ, možno dohodnúť úroky z omeškania najviac do výšky ustanovenej podľa predpisov občianskeho práva.

Podľa § 369 ods.2 Obchodného zákonníka v znení účinnom do 31.01.2013, úroky z omeškania sa stanú splatnými po uplynutí dňa alebo lehoty, ktoré sú v zmluve určené na splnenie peňažného záväzku. Ak deň alebo lehota na splnenie peňažného záväzku nie je v zmluve určená, úroky z omeškania sa stanú splatnými uplynutím 30 dní od doručenia dokladu veriteľa na splnenie peňažného záväzku dlžníkom.

Podľa § 517 ods.1 veta prvá, ods.2 Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 ods.1 nariadenia vlády č. 87/1995 Zb. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Úverová zmluva uzatvorená medzi navrhovateľom a odporcami je zmluvou, ktorú uzavrel navrhovateľ ako dodávateľ s odporcami ako spotrebiteľmi, pretože pri ich uzatváraní navrhovateľ konal v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti a odporcovia sú fyzickými osobami, ktorí nekonali v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Preto ide o spotrebiteľskú zmluvu podľa § 52 Občianskeho zákonníka. Zároveň ide aj o zmluvu o spotrebiteľskom úvere podľa zákona o spotrebiteľských úveroch. Tým sa pri rozhodovaní o návrhu navrhovateľa otvoril priestor pre súdnu kontrolu zmluvných podmienok, a to v tom zmysle, či tieto nespôsobili hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech odporcov ako spotrebiteľov. Touto kontrolou súd zabezpečuje ochranu podľa § 3 ods.3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Ak súd takúto skutočnosť zistí, je povinný prihliadať na ňu z úradnej povinnosti a nepriznať plnenie dodávateľovi z takej zmluvnej podmienky. Ide o neplatnú zmluvnú podmienku z dôvodu jej neprijateľnosti.

Podľa zákona o spotrebiteľských úveroch musí zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovať niektoré údaje s absenciou ktorých, je spojený zákonom uvedený následok. Takýmto údajom je aj údaj podľa § 9 ods. 2 písm j/ zákona o spotrebiteľských úveroch, a to údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov a celkových nákladoch spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom, vypočítaných na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere. V danom prípade tento údaj nie je uvedený, pretože nie je uvedený v časti, ktorá upravuje náklady spojené s čerpaním úveru a cenu úveru. V tejto časti úverovej zmluvy je uvedený iba údaj o priemernej RPMN. Údaj o RPMN je uvedený iba na rubovej strane úverovej zmluvy, v časti Obchodné podmienky, a to navyše neurčitým spôsobom, pretože neuvádza tento údaj vo vzťahu k odporcom čerpanému úveru, ale iba vo všeobecnosti pri dvoch rôznych alternatívach čerpania úveru, jednak pri splatnosti úveru na 7 mesiacov a jednak pri splatnosti úveru na 13 mesiacov. Následkom absencie takého údaju v úverovej zmluve, teda v samotnom podpísanom znení zmluvy (nie vo všeobecných obchodných podmienkach) je podľa § 11 ods. 1 písm.a/ zákona o spotrebiteľských úveroch to, že poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Rovnaký následok je možné konštatovať aj preto, že v úverovej zmluve nie je uvedený termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Preto súd návrh navrhovateľa v časti uplatnených úrokov, resp. odplaty za poskytnutie úveru vo výške 190 eur zamietol.

Súd posudzoval aj uplatnené právo navrhovateľa na zmluvnú pokutu vo výške 49,50 eur a to z hľadiska, či zmluvná podmienka na základe ktorej si ju navrhovateľ v konaní uplatňuje, a ktorá je uvedená v bode 3 Obchodných podmienok úverovej zmluvy, nie je neprijateľnou podľa § 53 ods.4 Občianskeho zákonníka. V tejto zmluvnej podmienke si zmluvné strany dohodli, že pokiaľ dlžník/spoludlžník nesplní svoj záväzok podľa čl. II zmluvy o úvere, je veriteľ oprávnený požadovať od dlžníka/spoludlžníka zároveň zmluvnú pokutu za omeškanie vo výške 3,3 % z istiny pri úvere poskytnutom na 13 mesiacov, a to za každý aj začatý mesiac omeškania až do zaplatenia celkovej dlžnej sumy. V danom prípade je tak výška zmluvnej pokuty 16,50 eur mesačne. Pri výške mesačnej splátky po prvých troch mesiacoch 68,25 eur a pri výške poskytnutého úveru v sume 500 eur, táto sankcia za nesplnenie si záväzku spotrebiteľa v danom vzťahu podľa názoru súdu nepredstavuje neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku v zmysle § 53 ods.4 písm.k/ Občianskeho zákonníka. Celková výška uplatnenej zmluvnej pokuty predstavuje 9,9 % z istiny úveru a 6,52 % z celkového záväzku odporcov. Súd považuje za potrebné uviesť aj to, že odporcovia čerpali úver v sume 500 eur, pričom navrhovateľovi, teda veriteľovi, z tejto sumy vrátili len sumu 362,50 eurá, teda porušili svoj záväzok na vrátenie poskytnutých peňazí a v omeškaní so zaplatením časti svojho dlhu sú v omeškaní až doposiaľ.

Súd mal v konaní za preukázané, že odporcovia si teda nesplnili svoju zmluvnú povinnosť vrátiť navrhovateľom poskytnuté peňažné prostriedky, pričom s plnením tohto dlhu v časti sumy 137,50 eur sú v omeškaní. Vzhľadom k tomu súd rozhodol o splnení povinnosti odporcov zaplatiť navrhovateľovi túto sumu spolu s príslušenstvom, ktoré predstavujú zákonné úroky z omeškania z tejto sumy spolu so zmluvnou pokutou vo výške 49,50 eur. Podľa zmluvy bola prvá splátka splatná 10. deň po uzatvorení zmluvy zo dňa 29.07.2011, teda dňa 08.08.2011. Ďalšie splátky boli splatné 30. deň po splatnosti predchádzajúcej splátky. Oznámením zo dňa 20.12.2012 si navrhovateľ uplatnil právo podľa § 53 ods.8 v spojení s § 565 Občianskeho zákonníka, v znení účinnom v tom čase, teda po troch mesiacoch od omeškania so zaplatením splátky. Splatnosť celého dlhu nastala dňa 06.07.2012, ako to uviedol v oznámení o zosplatení úveru navrhovateľ. Odporcovia sa dostali do omeškania so zaplatením dlžnej sumy dňom 07.07.2012, pretože posledným dňom včasného plnenia bol deň 06.07.2012. V deň

omeškania bola výška úrokov z omeškania 9 % ročne, určená na základe § 3 ods.1 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, pretože navrhovateľ aj odporcovia boli v konaní čiastočne úspešní (navrhovateľ bol úspešný na 49,60 % a odporcovia na 50,40 %), pričom miera ich úspechu bola takmer rovnaká. Preto súd rozhodol tak, že žiadny z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania, vrátane trov vedľajšieho účastníka na strane odporcov.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou Okresného súdu Trenčín na Krajský súd v Trenčíne.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods.3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.(§ 205 ods.1 O.s.p.)

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že :

a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods.1 O.s.p.,

b/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c/ súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozdujúcich skutočností,

d/ súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e/ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené /§ 205a/,

f/ rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.